

Vaarallisten aineiden kuljetuksesta annetun lain kokonaisuudistus -ohjausryhmä

Aika	Tiistai 10.9.2019 klo 13.00-15.00
Paikka	Julkisuus sali, Eteläesplanadi 10/12
Läsnä	Elina Immonen, liikenne- ja viestintäministeriö, pj Kimmo Kiiski, liikenne- ja viestintäministeriö, varapj Kirsi Miettinen, liikenne- ja viestintäministeriö Anu Häkkinen, liikenne- ja viestintäministeriö, sihteeri Katja Viertävä, liikenne- ja viestintäministeriö, sihteeri Mari Suominen, liikenne- ja viestintäministeriö, sihteeri Kirsti Huovinen, maa- ja metsätalousministeriö Seija Miettinen-Bellevergue, puolustusministeriö Mirja Palmén, sisäministeriö Jari Pajunen, sisäministeriö Jussi Poutanen, sosiaali- ja terveysministeriö Pauliina Kanerva, työ- ja elinkeinoministeriö Eeva-Maija Puheloinen, ympäristöministeriö Susanna Metsälampi, Liikenne- ja viestintävirasto Risto Murto, Väylävirasto Kari Onninen, Poliisihallitus Santtu Hellstén, Säteilyturvakeskus Simo Lehmusmies, Turvallisuus- ja kemikaalivirasto Timo Jaakkola, Itä-Uudenmaan poliisi Ilpo Tolonen, Kymenlaakson pelastuslaitos Merja Vuori, Kemianteollisuus ry Pauliina Auveri, Logistiikkayritysten Liitto ry (Posti Oy) Heli Hörkkö, Suomen Huolinta- ja Logistiikkaliitto ry (Schenker Oy) Matti Grönfors, Suomen Kuljetus ja Logistiikka SKAL ry Kirsti Tarnanen-Sariola, Suomen Satamaliitto ry Jonna Juslin-Outila, VR-Yhtymä Oy

1. Kokouksen avaus

Pj. Immonen avasi kokouksen.

2. Esityslistan hyväksyminen

Esityslista hyväksyttiin.

3. Edellisen kokouksen pöytäkirjan hyväksyminen (3/2019, 3.6.2019)

Edellisen kokouksen pöytäkirja hyväksyttiin.

4. Puheenvuoroja VAK-valvonnasta ja sen kehittämistä

Poliisi

Timo Jaakkola Itä-Uudenmaan poliisista esitteli poliisin suorittamaa VAK-valvontaa, toimivaltaa ja valvontaa ohjaavaa lainsäädäntöä. Esityksessä nousivat esille muun muassa kuorman puutteellinen sidonta, VAK-aineiden sijoittelu, VAK-merkintöjen näkyvyys, ajotilanteeseen keskittyminen, ns. pimeät VAKit, sekä koulutuksen merkitys.

Työ- ja elinkeinoministeriö

Pauliina Kanerva esitteli TEM:in ajatuksia valvonnan kehittämistä, kuten VAK-lain soveltamisalan selkeyttämisestä, toiminnanharjoittajan vastuun korostamisesta laissa sekä toimivasta viranomaisvalvonnasta (liite 1).

Pelastuslaitos

Ilpo Tolonen Kymenlaakson pelastuslaitokselta kertoi VAK-valvonnan käytännön kokemuksista. Tolonen kertoi LNG-kuljetuksista ja räjähdekuljetuksista tiellä, lisääntyvistä säiliökonttikuljetuksista, tiedon tarpeesta liittyen muun muassa kuljetustermiinaaleihin ja VAK-ratapihojen alueiden määrittelystä.

Liikenne- ja viestintävirasto

Susanna Metsälampi esitteli Liikenne- ja viestintäviraston näkemyksiä VAK-valvonnasta, sanktioista sekä tiedonsaannista (liite 2). Metsälampi esitteli myös ajatuksia mahdollisesta turvallisuusneuvonantajarekisteristä.

5. Keskustelua

Keskustelua käytiin esitysten yhteydessä. Keskusteluissa todettiin muun muassa, että valvonnan resurssit pitää olla kunnossa, esimerkiksi tällä hetkellä tiepuolella on liian vähän miehitystä. Pelastuksen osalta nähdään sama resurssivaje.

Sekä TUKESin ja STUKin osalta todettiin, että resurssi- ja toimivaltakysymykset ovat tärkeitä. STUKin toimivalta laissa on hieman epäselvä. Lisäksi tuotiin esille, että STUKilla ei ole käytännön kontaktia yrityksiin, joten valvonta on mahdotonta. Yhteistoiminta viranomaisten kanssa on tärkeää. STUKin tulosoheja tulee STM:stä, jolle vaarallisten aineiden kuljetukset eivät ole ydintoimintaa. TUKES:in osalta todettiin, että TUKES hoitaa markkinavalvontaa ja on poikkeuslupien myöntäjä. Kaikkien hyväksyntöjen ja eräiden poikkeuslupien osalta toimivaltaa ei ole kirjattu lakiin. Huolena on se, jos viranomaisen pitäisi tehdä jotain konkreettisempia toimenpiteitä, millä toimet voidaan oikeudellisesti perustella. Markkinavalvonnan osalta toimivalta riittää ja TUKES on markkinavalvoja tuotteelle, jota käytetään kuljetuksessa, TUKES ei siis valvo tienpäällä. Valvonta on riskiperusteista ja ilmoitusten perusteella tehtävää. Tulisi arvioida, että onko se riittävä. Poliisin kanssa tehdään yhteistyötä ja poliisilta saadut havainnot ovat erittäin tärkeitä.

Lisäksi todettiin, että yrityksissä turvallisuuden kehittäminen on tärkeää. Viranomaistyö on hyvä nähdä kokonaisuutena ja niin, että jokaisella on oma vahvuutensa. Viranomaisyhteistyön merkitystä korostettiin. Kannustettiin koordinoituihin yhteistarkastuksiin ja harjoituksiin, joissa on eri viranomaisia ja toiminnanharjoittajia. Lisäksi tulisi muistaa myös toimijoiden kannalta eri lakien rajapinnat ja mahdollisuuksien mukaan yhdenmukaistaa lakeja.

6. Ilmoitusasiat

Ei ilmoitettavia asioita.

7. Seuraava kokous

Seuraava kokous 8.10.2019 tiistaina kello 13 – 15.

Seuraavasta kokouksesta lähetetään kalenterikutsu, jossa on liitteenä kokouksen asiakirjat.

8. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja kiitti hyvästä kokouksesta ja päätti kokouksen.

Liite 1: Työ- ja elinkeinoministeriön esitys

Liite 2: Traficommin esityksen pääkohdat